

Viaa

Jaargang 10
september 2020

MAGAZINE

**Studenten en docent
over hun bijzondere sport**

**Van buitenlandstage
naar reis van je leven**

**Praktijkverhalen
over corona**

**Viaa Crew: we kunnen
niet zonder ze!**

**Docent Petra Eikelboom
maakt eigen podcast**

Alles over onze onderwijsvisie

Colofon

Uitgave

Jaargang 10 - september 2020

Dit magazine is een uitgave van Hogeschool Viaa in Zwolle.

Auteurs

Paula van Loo (Tekstbureau Van Loo)
Sandra Tuinman (Typisch Sandra)
Manon Terpstra (Firma Spring!)
Hilde Kooij

(Eind)redactie

Tekstbureau Van Loo (Paula van Loo),
Typisch Sandra (Sandra Tuinman),
XXLV boekbegeleiding (Loes Visch),
Desirée Noever, Sophie Lootens en Hilde Kooij

Fotografie

Christein van Hoffen, Gijs Versteeg,
Ingeborg Lukkien, Marjolijn Gerrits (p. 20-21),
Kasper Veenstra (p. 24-25)

Coördinatie

XXLV boekbegeleiding (Loes Visch)

Illustraties

José Boekema (p. 16-17), Alfred Leemhuis

Vormgeving magazine

Frank de Wit

Druk

SMG Groep

Voor meer informatie over de inhoud van dit magazine kun je contact opnemen met Hilde Kooij, afdeling Marketing & Communicatie van Hogeschool Viaa, tel. 038 - 425 55 42.

Bezoekadres:
Wethouder Alferinkweg 2
8012 GA Zwolle

Postadres:
Postbus 10030
8000 GA Zwolle

Opleiden. Dat doen we voor jou.

Waarvoor kom jij in beweging?

Viaa Open – op woensdag 16 september om 16.00 uur – is het startsein voor het jaarthema.

Meld je aan viaa.nl/viaa-open

Viaa Open

“Zolang er kinderen in
nood zijn, wil ik onderdeel
zijn van een beweging die
voor hen opkomt!”

Tiemen Westerduin – spreker Viaa Open 2020

SPREK
VOR HEND DIE
WERLOS ZIJN

In beweging

Stilstaan is er bij Hogeschool Viaa niet bij. Toen ik in oktober aantrad als voorzitter van het college van bestuur, kreeg ik een half jaar de tijd om te wennen aan onze prachtige school. Toen kwam het coronavirus.

Dat zette de boel wel even op z'n kop! Niet voor niets is het thema van het nieuwe studiejaar 'In beweging': het afgelopen halfjaar was het hollen ofilstaan, nu gaan we gezamenlijk vooruit. Op dit moment staan we aan het begin van een nieuw studiejaar, vol nieuwe kansen en mogelijkheden. Daarin zijn we samen in beweging, ook als het gaat om online onderwijs. Het is een mooi traject om met elkaar te ontdekken wat hierin mogelijk is.

Niet alleen het onderwijs is in beweging, ook het gebouw zelf is in ontwikkeling. Hoewel de interne verbouwing nog beginnen moet, hebben we al de eerste beelden gezien van hoe mooi het straks wordt. Ondertussen genieten we van de gezelligheid en ruimte in onze nieuwe buitentuin.

Wat brengt jou in beweging? Met deze vraag starten we in september het studiejaar. Traditiegetrouw doen we dit samen op Viaa Open. Dit jaar niet in de Dominicanenkerk, maar 'veilig' ONLINE. In dit magazine lees je de verhalen van Jaap, Lianne en Joëlle die in beweging komen door een bijzondere sport (pagina 12 t/m 15). We zijn nieuwsgierig waarvoor jij in beweging komt. Letterlijk én figuurlijk. Laat je het ons weten? (Mail naar info@viaa.nl.)

Ik kijk samen met jullie uit naar het nieuwe studiejaar, waarin we elkaar mogen ontmoeten en tegelijkertijd volop in beweging zijn. Vanuit onze vaste basis, de levende relatie met onze almachtige Schepper.

Met vriendelijke groet,

Dirk Wakker
Voorzitter college van bestuur Hogeschool Viaa

Inhoud

10

*Geloof op een
geeltje*

12

Eenwielen, trampoline
springen en ultimate frisbee

30

Sportfotografie:
een sport op zich

34

Doeners en denkers floreren

16 Stilte tegen stress

42 Petra Eikelboom maakt eigen podcast

- 6 Onderwijs afstemmen op wat de lerende nodig heeft
- 8 Anneline Koetsier loopt stage op een leerafdeling
- 10 Geloof op een geeltje
- 12 Eenwielren, trampolinespringen en ultimate frisbee
- 16 Stilte tegen stress
- 18 Als social worker blijf je in beweging
- 20 Van buitenlandstage naar reis van je leven
- 22 De receptie: gastvrouw, administratief medewerker en maatschappelijk werker in een!
- 24 Film Kerst Mist verbindt Indische Buurt
- 26 Master Interprofessioneel Werken met Jeugd
- 28 Praktijkverhalen over corona
- 30 Sportfotografie: een sport op zich
- 32 Hoe is het nu met ...?
- 34 Doeners en denkers floreren tijdens Maakkunde
- 36 Viaa Crew: we kunnen niet zonder ze!
- 38 Kijk-, lees- en luistertips
- 40 Fotolog
- 42 Hogeschool Viaa-docent Petra Eikelboom maakt eigen podcast
- 43 Alles over onze onderwijsvisie

Onderwijs afstemmen op wat de lerende nodig heeft

Als docent en onderzoeker werkt Ingrid Paalman-Dijkenga (49) al jaren aan innovatie in het onderwijs. Ze is nieuwsgierig, enthousiast en denkt graag na over hoe het onderwijs steeds beter afgestemd kan worden op wat iemand die leert nodig heeft. Sinds september 2019 werkt Ingrid bij het Lectoraat Goede Onderwijspraktijken van Hogeschool Viaa.

Lectoraat Goede Onderwijspraktijken

Het lectoraat Goede Onderwijspraktijken heeft zich tot doel gesteld om vanuit nieuwsgierigheid onderzoek te doen dat een bijdrage levert aan de stem van de lerende professional. Zowel de kwaliteit van het handelen van de lerende als de lerende omgeving, groeit en verbetert daardoor. Dit lectoraat is verbonden aan de Educatieve Academie van Hogeschool Viaa.

“Wat ik zelf
heb geleerd is
het belang van
luisteren”

Van oudsher leren kinderen op de basisschool lezen, schrijven en rekenen. In acht jaar tijd wordt er een sterke basis gelegd voor de toekomst. Ingrid vertelt: “Vanuit het lectoraat Goede Onderwijspraktijken verstevigen we deze basis met technieken en methoden voor persoonlijke vorming. Leraren ontdekken wie zij zijn, hoe ze leiding geven en wat zij samen met het schoolteam, de schoolleiding en de ouders kunnen doen om talenten van kinderen te ontplooiën. Kinderen leren op deze manier hun kennis en vaardigheden optimaal in te zetten en kunnen zich als actieve burgers ontwikkelen binnen onze maatschappij.”

Een kind durven laten worstelen

Ontdekken wat leiderschap is en hoe je dit in praktijk brengt in de klas is een belangrijk onderdeel hiervan. Ingrid stelt: “Eigenlijk hebben we een smal beeld gecreëerd van hoe een leerkracht zou moeten zijn. Het is nu vaak zo dat een leraar zegt hoe het moet en de leerling volgt op of doet het na. De vraag is of we de leerling dan het vertrouwen geven. Is er ruimte om fouten te maken, om daarna goed opgevangen te worden? Denk bijvoorbeeld aan het veterstrikdiploma. Durven we een kind even te laten worstelen met twee veters in plaats van eerst stap voor stap uit te leggen hoe het moet? Een kind leert en ontdekt namelijk ook in de frustratie en hoe het daarna opgevangen wordt. En het leert van jouw leiderschap.”

In haar rol als onderzoeker geeft Ingrid ook training over leiderschap. Tijdens een training aan schoolopleiders in Almere, stelde ze de vraag: ‘Welke rol zou jij kinderen kunnen geven om iets te organiseren in de klas.’ Deze vraag zette de schoolopleiders tot nadenken aan. Ingrid: “Ik hoorde letterlijk de kwartjes vallen. De schoolopleiders ontdekten hoe ze vasthielden aan eigen structuren en paden. En zagen hun eigen onzekerheid als ze het samen met de klas zouden gaan doen. Het vergt een veranderende techniek bij leraren en dit kost tijd. Maar die bewustwording is al zo mooi.”

Gun elkaar het podium

In beweging brengen, dat is waar Ingrid naar streeft. Ze heeft de gave om wat ze onderzoekt in praktijk om te zetten. Ook studenten zijn onderdeel van het lectoraat. Deze samenwerking en van elkaar leren, daar geniet ze van. “Wat ik zelf heb geleerd, is het belang van luisteren. Mijn hoofd zit vol met van alles en ik ben heel enthousiast. Maar ik wil ook de ander ruimte geven en de ander echt horen. Wat bedoelt de ander, wat wil de ander écht zeggen?”, vertelt Ingrid, en gaat verder: “Leren is zo een enorm mooi iets. Of je nu een deurkruk maakt, een boek uit je hoofd leert of wat anders. Gun elkaar het podium. Het zou tof zijn als kinderen dat al vroeg leren. En weet je, er zijn al veel goede praktijken, soms weten leraren zelf niet dat ze mooie dingen doen die een voorbeeld voor anderen zouden kunnen zijn.” ●

“Ik durf gemakkelijker iets nieuws te proberen”

Anneline Koetsier loopt stage op een leerafdeling

In de eerste week wist ze niet zo goed wat ze van haar stage bij woonzorgcentrum De Koperhorst in Amersfoort vond. Ze twijfelde. Kon ze er wel genoeg leren? Al snel kwam derdejaars verpleegkundestudent Anneline Koetsier erachter dat er op een afdeling veel gezorgd, maar ook veel geregeld moet worden. “Ik leer hier het hele proces kennen.”

“Dankzij mijn opleiding weet ik veel over zingeving in de zorg”

Samen met specialisten

Wat Anneline allemaal doet? “De dagelijkse dingen, zoals cliënten helpen bij wassen, aankleden en het innemen van de juiste medicatie. Maar er moet nog veel meer gebeuren. Zie ik dat de medicatie bijna op is, dan bel ik de apotheek. En blijkt dat een cliënt gewicht verliest, dan leg ik contact met de huisarts of diëtist. We verlenen de zorg niet alleen, maar samen met allerlei specialisten.”

Bellen

Dat contact met specialisten bleek in het begin een dingetje. “Ik durfde niet zo goed te bellen, omdat ik niet wist wie ik aan de lijn zou krijgen en wat ik kon verwachten. Na mijn eerste intake had ik direct ‘geluk’. De situatie bleek nogal chaotisch te zijn, waardoor ik contact moest leggen met de huisarts, fysiotherapeut en nog veel meer specialisten. Uiteindelijk was ik na een ochtend bellen mijn angst kwijt. Ik kan me nu niet meer voorstellen dat ik het zo eng vond.”

Nieuwe vaardigheden

Anneline en haar collega’s moeten dus veel zelf doen, maar krijgen daarvoor de ruimte. “Elke dienst staan er zo’n drie studenten en twee begeleiders ingeroosterd. Dat is relatief veel. Wil ik rustig bellen, met iemand meelopen of even overleggen, dan kan dat. Hierdoor merk ik dat ik, naast het verlenen van zorg, allerlei nieuwe vaardigheden ontwikkel. Dat maakt deze stage waardevol.”

Zo snel mogelijk naar huis

Ook de doelgroep spreekt haar aan. “De mensen die ik help, wonen vrijwel allemaal zelfstandig. Door een operatie of ongeluk lukt dat opeens niet meer. Het liefst willen cliënten zo snel mogelijk naar huis. Kunnen ze zich bijvoorbeeld weer zelf aankleden, dan zijn ze zichtbaar blij. Hun doel komt steeds dichterbij. Ik vind het mooi om daaraan bij te dragen.”

Advies over zingeving

Naast de stage moet er van alles voor school gebeuren. “Ik heb acht terugkomdagen en werk aan een aantal opdrachten. Eén van die opdrachten is om kritisch naar mijn afdeling te kijken, onderzoek te doen en een advies uit te brengen. Mijn advies gaat over zingeving in de zorg. Dankzij mijn opleiding weet ik hier veel over. Met mijn kennis kan ik collega’s verder helpen.”

Hoofdverpleegkundige

Wat Anneline de komende tijd nog wil leren? “Het lijkt me mooi om aan het eind van de stage de rol van hoofdverpleegkundige te vervullen. In deze rol coördineer je de zorg, wat betekent dat je alle facetten moet kennen. Als me dat lukt, heb ik echt een fantastisch leerproces doorgemaakt.” ●

Anneline loopt stage op een afdeling voor kortdurende zorg. “Er verblijven voornamelijk oudere mensen. Ze kunnen even niet voor zichzelf zorgen, omdat ze bijvoorbeeld hun been hebben gebroken of zijn geopereerd. Wij helpen ze totdat ze weer veilig naar huis kunnen.”

Leerafdeling

De afdeling wordt gerund door studenten. Er werken leerling-verpleegkundigen van verschillende leerjaren en niveaus. “We krijgen begeleiding van gediplomeerde zorgmedewerkers, maar mogen alles zelf doen. Dat is fijn, zeker omdat ik het soms spannend vind om initiatief te tonen. In deze veilige leeromgeving durf ik gemakkelijker iets nieuws te proberen.”

“De Bijbel vertelt ons een verhaal dat in beweging is”

Zelf noemen ze het een experiment, ‘een broedplaats waar aan ideeën, handen en voeten groeien’. Wat begon als een idee op een geeltje, groeide uit tot een PopUpKerk voor iedereen die op zoek is naar God, naar het goede, naar ‘het hogere’. Theologiestudent aan Hogeschool Viaa en mede-initiatiefnemer van PopUpKerk Zwolle Harm-Jan: “We spelen met teksten, rituelen en kunstvormen. Door vaste vormen los te laten, krijgen oude teksten en riten een nieuwe, inspirerende betekenis.”

Geloof op een geeltje

Bij het woord 'kerk' denken we al snel aan een fysiek gebouw, rijkelijk versierd, of juist minimalistisch. In die context zien we meestal ook een orgel, altaar of vergelijkbare vaste elementen die bij kerk, geloof of religie 'horen'. Centraal een groep min of meer eensgezinde gelovigen en het beeld is compleet. Althans, het beeld zoals het in de loop van de eeuwen is gevormd. En juist dat geijkte beeld laat de PopUpKerk los, om vervolgens het idee van 'kerk' opnieuw uit te vinden.

Experiment

Elke zondag rond 11.00 uur verzamelt zich een gemêleerd groepje bij Eureka, een creatief bolwerk in Zwolle. In dit gebouw zit onder andere De Nieuwe Keuken, een vegetarisch restaurant waar de PopUp-gasten bij elkaar komen. Een saillant detail in deze context: oorspronkelijk is 'Eureka' een uitroep van de bekende wiskundige Archimedes van Syracuse. Letterlijk betekent het 'ik heb het gevonden', verwijzend naar een wiskundige wet. Nog iets gedetailleerder: in de uitroep 'Eureka' is sprake van een Perfectum Resultativum, wat wil zeggen dat het gaat om het resultaat van de activiteit – de vondst dus – en niet om de activiteit die tot het resultaat leidde. En daar zit de crux. Want bij de PopUpKerk gaat het juist niet om de uitkomst, maar om het proces, het experimenteren, het ervaren van wat een verhaal, tekst of gebeurtenis met je doet als je de vanzelfsprekendheden loslaat of rituelen anders inricht.

Bloei

Vanzelfsprekendheden loslaten, rituelen anders inrichten: hoe ziet dat er in de praktijk uit? Harm-Jan: "We herontdekken tijdens bijeenkomsten wat de waarde is van oude teksten in deze moderne wereld. Door te spelen met teksten en samen te eten, zoeken we naar het

goede, naar een betere wereld. We beginnen altijd met een gezamenlijke maaltijd en gebruiken daarbij vormen van het avondmaal. Ook lezen we een Bijbeltekst, waarvan we de betekenis op een creatieve manier herontdekken. Zo staat er in Jesaja 11: 1: 'Maar uit de stronk van Isai schiet een telg op, een scheut van zijn wortels komt tot bloei.' Met andere woorden, uit alles wat dood is, groeit iets nieuws. Om te testen of het waar is wat er in de teksten staat, schreven we allemaal een zin op dezelfde vaas. Daarna gooiden we de vaas stuk en maakten we van de woorden op de scherven nieuwe zinnen. Onder ons was iemand die net haar baan kwijt was. Zij maakte de zin: het goede van thuis zijn. Dat vind ik echt heel tof."

In beweging

Een experiment heeft door de bank genomen een begin en een eind. Geldt dat ook voor de PopUpKerk? Harm-Jan: "We doen dit totdat we merken dat er iets anders nodig is. De Bijbel vertelt ons een verhaal dat in beweging is. Het is niet iets wat je onder een stolp zet, iets heiligs waar je alleen naar kunt kijken en wat onveranderlijk is. Het spelen met vormen en teksten leidt tot nieuwe inzichten. Dat dwingt je te reflecteren op wat de Bijbel in je losmaakt. Door te experimenteren willen we niet concurreren met kerk-zijn, we willen juist iets toevoegen aan de kerkelijke traditie. We merken dat deze vorm van zingeving mensen aanspreekt, van jong tot oud." ●

Schuif aan bij een PopUp-bijeenkomst!

'Pop-up' is Engels voor 'opduiken', 'omhoogkomen'. De naam PopUpKerk verwijst naar het tijdelijke, experimentele karakter van deze vorm van kerk-zijn; een vorm die opkomt waar en wanneer dat nodig is. Het enige vaste ingrediënt is de *bring your own brunch*. Op dit moment is er een PopUpKerk in Amsterdam, Arnhem, Rotterdam en Zwolle. Meer weten?

Zie: [f popupkerkzwolle](#)

[i popupkerkzwolle](#)

[g popupkerk.nl/](http://popupkerk.nl/)

Eenwielen, trampoline springen en ultimate frisbee

Studenten en
docent aan het
woord over hun
bijzondere sport

Fietsen op een eenwieler, salto's op een trampoline of een potje frisbee spelen. Leuke spellen, of heuse sporten? Studenten Lisanne en Joëlle en docent Jaap vertellen waarvoor zij met veel plezier én discipline in beweging komen.

Hogesch

Lianne Boer (21)

uit Wapenveld, eerstejaars Verpleegkunde (versnelde route).

"Ik ben wereldkampioen geweest"

"De meeste mensen kennen een eenwieler uit het circus. Maar het is ook een wedstrijdsport die veel verschillende onderdelen kent. Bijvoorbeeld racen en springen. En dat mag ik graag doen. Ik kreeg op mijn twaalfde verjaardag een eenwieler. Na een week goed oefenen kon ik een stukje fietsen. Vervolgens deed ik voor de grap mee aan een kampioenschap. Natuurlijk werd ik laatste, maar ik raakte zo enthousiast dat ik besloot om door te gaan. Sindsdien train ik dagelijks en doe ik mee aan wedstrijden in binnen- en buitenland. Zo ben ik onder meer in Korea en Canada geweest. Ik doe mee aan de top en ik wil steeds beter worden. Ik ben op vier verschillende onderdelen wereldkampioen geweest. Natuurlijk zijn er dagen dat school voor moet gaan, maar gelukkig kan ik het er goed naast doen. Mijn grootste droom? Een wereldrecord neerzetten."

A woman with her hair in a high ponytail, wearing a red sleeveless top, is captured mid-jump on a trampoline. Her arms are raised high, and her eyes are closed. The background is a bright blue sky with scattered white clouds and a large, bright sun in the upper left corner, creating a lens flare effect.

Joëlle van der Lek (21)

uit Zwolle, derdejaars pabo.

“Het voelt alsof je vliegt”

“Voordat ik op kamers ging wonen, trainde ik drie keer in de week en deed ik mee met de Nederlands Kampioenschappen. Door mijn verhuizing naar Zwolle besloot ik te stoppen. Dat duurde maar even, want ik miste het trampolinespringen enorm. Daarom train ik nu eenmaal in de week. Het springen geeft me een enorme kick. Ik spring zo hoog, dat het voelt alsof je vliegt. Bovendien zijn er veel verschillende soorten sprongen die je kunt maken. Het verveelt nooit. Momenteel oefen ik voor een dubbele salto met anderhalve schroef. En nee, die doe je niet zomaar even op een tuintrampoline. Zo’n trampoline hebben wij thuis wel, dus als mensen nieuwsgierig zijn, doe ik een salto of een schroef, maar dat is niet te vergelijken met het echte werk in een sporthal.”

Jaap Roose (36)

uit Zwolle, docent Social Work.

“Het is gezond om iets nieuws te leren”

“Iedereen kan met een frisbee gooien, maar de sport ultimate frisbee is veel meer dan dat. Het is een teamsport met twee teams en één frisbee. Je mag niet lopen met de frisbee en scoort een punt als je de frisbee vangt in de eindzone van het veld van de tegenpartij. Hierbij gebruik je verschillende worptechnieken. Ik train inmiddels twee jaar bij de Bluefingers in Zwolle. Hiervoor was ik donateur van de sportschool en kon ik mezelf niet motiveren. Ik ben gaan frisbeeën, omdat ik graag met vrienden wilde sporten en mijn conditie wilde trainen. Ik geloof dat het gezond is om iets nieuws te leren en onderaan te beginnen. De sfeer binnen de sport spreekt mij enorm aan. Je speelt het spel zonder scheidsrechter. Het heeft geen zin om te cheaten, want je moet samen tot consensus komen. Na de City League (een kennismakingstoernooi dat ieder jaar plaatsvindt) was mijn eerste officiële training niet zo'n succes. Ik dook vol op mijn schouder en scheurde mijn pezen af. Gelukkig heeft het mij niet ontmoedigd om door te gaan!” ●

Stilte tegen stress

Bijna iedereen ervaart wel eens stress. Je ademhaling en hartslag versnellen, je bloeddruk stijgt. Je lichaam komt in opperste staat van paraatheid, zodat jij je tentamen goed maakt of je bijbaan in de wacht sleept. Als de klus is geklaard, daalt je adrenalinegehalte en herstellen je lichaam en geest. So far so good. Maar wat als je doorlopend stress ervaart? Studentendecaan Jaap Noppers ziet de stressklachten onder studenten toenemen en komt daarom in beweging. Hieronder legt hij uit wat stress is en wat je kunt doen om het te voorkomen.

“Stress vormt een gordijn tussen jou en je geheugen”

Stress: wat is het precies?

Jaap: "Je kunt stress ervaren als er meer op je afkomt dan je aankunt. Je draaglast is dan groter dan je draagkracht. Kortdurende stress is in principe goed. Je blaast jezelf in figuurlijke zin even op, werkt je taak weg en komt daarna tot rust. Maar als je blijft stretchen als een elastiekje, kom je niet uit dat stressniveau. Onbewust bedenken je trucjes om het toch nog even vol te houden, maar vroeg of laat knapt dat elastiekje toch wel. Het is natuurlijk beter als het niet zo ver komt."

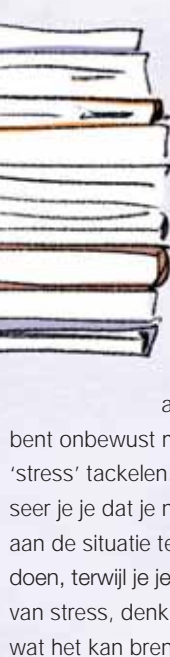
Wat zijn typische stressklachten?

"Klachten die vaak voorkomen zijn slaapproblemen, vermoeidheid, hoofdpijn, maagklachten, nek- en schouderklachten en vergeetachtigheid. Maar ook somberheid, sneller boos of geïrriteerd zijn en verminderde weerstand kunnen een gevolg zijn van aanhoudende stress. We hebben het dus echt ergens over."

Wanneer moet je ingrijpen?

"Dat is voor iedereen anders, maar meestal merk je dat je niet in balans bent. Dan voel je je bijvoorbeeld rot, depressief of opgejaagd en lukt het gewoon niet meer om tot rust te komen. Dat kan ertoe leiden dat je werk voor je uitschuift, of dat je er juist tot in den treure aan bijschaaft. Voor de meeste mensen ontstaat er een keerpunt als stress ze belemmert in wat ze doen of willen doen. Studenten kloppen bijvoorbeeld bij ons aan als de stress hun studieproces in de weg zit."

Hoe kun je stress voorkomen?

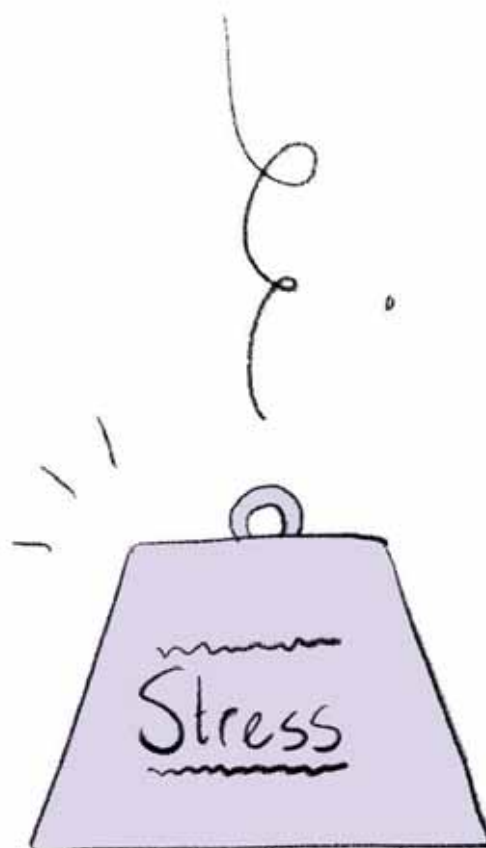

"Ik kan talloze adviezen geven om stress te hanteren of te voorkomen, zoals het maken van een realistische planning, grenzen stellen, goed slapen, enzovoort. Maar hoewel dergelijke tips echt wel nuttig kunnen zijn, denk ik dat de omslag begint bij begrijpen van wat stress met je doet. Ik leg studenten bijvoorbeeld uit dat stress een gordijn vormt tussen jou en je geheugen. Stress maakt namelijk hormonen aan die er onder andere voor zorgen dat je je geheugen niet belast. Je bent onbewust met iets anders bezig, namelijk het potentieel gevaar 'stress' tackelen. Als je dat weet, begrijp je wat er gebeurt en realiseer je je dat je niet gek bent. Daardoor voel je meer bereidheid iets aan de situatie te doen. Als ik je adviseer ademhalingsoefeningen te doen, terwijl je je nog niet bewust bent van de oorzaak en het effect van stress, denk je waarschijnlijk: mij niet gezien. Maar als je inziet wat het kan brengen, ben je er wél toe bereid."

Welke gouden tips heb je voor ons?

"Als het over het omgaan met of voorkomen van stress gaat, denk ik niet in quick-fix-oplossingen. Juist niet. Het is een misverstand dat helderheid en herkenbaarheid per definitie tot grip en geluk leiden. De huidige coronacrisis leert ons dat geluk misschien wel in de omstandigheden zit die je overkomen. De eerste stap is wat mij betreft stil-

staan en stil durven zijn. Daarmee creëer je ruimte om na te denken over wat jij belangrijk vindt in je leven. Zingeving is heel bepalend voor hoe je je leven, studie of (vrijwilligers)werk inricht en ervaart. Je bent tot meer in staat als je het gevoel hebt dat je ergens aan bijdraagt. Jouw zoektocht naar zingeving kan er zomaar voor zorgen dat je geen dingen gaat doen om te ontstressen, maar dat je je juist van dingen 'ont-doet' om tot rust te komen. Ik vind het heel tof dat de christelijke waarden hierbij van betekenis kunnen zijn. 's Avonds een lijstje maken van waar je dankbaar voor bent, kan bijvoorbeeld al rust geven en een positief effect hebben op hoe je je voelt." ●

Innovatievoucher

Welzijn van studenten krijgt veel aandacht binnen Hogeschool Viaa, maar het ontbreekt nog aan harde cijfers die zicht geven op hoeveel studenten last hebben van bijvoorbeeld stress, prestatiedruk of eenzaamheid. Door een kwantitatief onderzoek onder studenten uit te voeren, wil Jaap hier samen met een team verandering in brengen. Voor zijn onderzoeksvorstel ontving hij dit jaar de Innovatievoucher. Deze voucher, ter waarde van 10.000 euro, reikt het College van Bestuur van Hogeschool Viaa een keer per jaar uit aan docenten die een innovatief idee in de praktijk willen brengen. Op basis van de uitkomsten van hun onderzoek, ontwikkelen Jaap en zijn team een programma waarmee studenten zichzelf beter kunnen sturen en waarmee hun welzijn kan worden vergroot.

Als social worker blijf je in beweging

‘Volg je hart’: tijdens de fusie bij Waterschap Vechtstromen was dit de oproep aan alle werknemers. Gerlinde Snoeijink, die er als inkoper werkte, volgde haar hart. Gesteund door haar werkgever en haar gezin, koos ze voor wat ze altijd al wilde doen; de deeltijdopleiding tot social worker. Al aan het begin van haar studie ervoer ze hoe kwetsbaar je als mens kunt zijn, toen haar moeder opnieuw ziek werd en overleed. Gerlinde: “Rouwen is héél hard werken, maar het levert mij naast verdriet ook veel moois op. Daarmee heeft mijn moeder een groot cadeau voor mij achtergelaten.”

Het is 2018 als Gerlinde de stap zet om in gesprek te gaan met haar loopbaanadviseur. Ze stond stil bij haar passie, wensen en dromen. Gerlinde: “Nadat ik via de gemeente Coevorden een oriënterende stage deed binnen het sociaal domein, wist ik het zeker: dit past bij mij, dit is wat ik wil. Wel kwamen er veel vragen in mij op. Het volgen van een studie, betekende bijvoorbeeld dat ik zou stoppen met mijn baan. Durfde ik dat aan? Zou ik mijn aandacht voldoende kunnen verdelen tussen privé en studie? En wat als mijn moeder weer ziek zou worden? Tegelijkertijd voelde ik ook hoe groot mijn passie was om als social worker aan de slag te gaan. Want wat mij écht boeit, is hoe mensen in het leven staan. En als het dan even niet goed gaat, help ik mensen graag verder.”

Loslaten

Een paar maanden nadat ze is gestart met de opleiding Social Work aan Hogeschool Viaa, komt dan toch dat vreselijke bericht: Gerlindes moeder is ernstig ziek. Gerlinde: “Die periode was heel heftig. Ik kwam in een emotionele achtbaan terecht en moest ondertussen mijn gezin en studie draaiende houden. In die periode gaven docenten en begeleiders mij vertrouwen en praktische tips. Samen maakten we een haalbaar schema, zodat ik onder andere kon mantelzorgen en studeren. Gelukkig heeft mijn moeder nog meegekregen dat ik mijn propedeuse heb behaald. Daar ben ik zo blij om! De steun die ik in deze periode van docenten, studenten en mijn omgeving kreeg, was overweldigend. Soms denk ik: God heeft mij dit vangnet gegeven. Hij heeft een plan met mij. Ik ben een controlefreak, maar moest in dit proces leren loslaten. Daardoor kan ik mij nu nog beter inleven in anderen. Naast kennis, is ook dát nodig om een goede social worker te kunnen zijn.”

Buiging

Dankbaarheid kent verschillende tekens en talen. Dat ondervond Gerlinde tijdens een stage in het vluchtelingenwerk. “Mensen benaderen je met een bepaalde hulpvraag, maar in de praktijk komen er al gauw andere problemen aan bod. Alleen al door te luisteren, kom je met elkaar in verbinding en vanuit die verbinding kun je mensen helpen. De glimlach die ik van mensen krijg, is mijn loon. Tijdens een stage had ik contact met een man die Arabisch sprak. Door de verschillen in taal en cultuur, kostte het meer moeite om de hulpvraag helder te krijgen. Dan is het extra belangrijk dat je allebei verbinding ervaart. Toen deze man na het gesprek wegliep, keerde hij zich nog even om en maakte een buiging. Voor mij was dat meer dan alleen een teken van waardering. Het was ook een teken van verbondenheid die alle verschillen overstijgt. Dat besef toverde bij ons beiden een glimlach op het gezicht.”

Meebewegen

“Als social worker ben je meer dan alleen een mensenmens”, vervolgt Gerlinde. “Hulp verlenen is mijn vak, ik ben het instrument. Ik heb geleerd continu te reflecteren en mezelf vragen te stellen als: Wie ben ik? Wat zijn mijn normen en waarden? Hoe kijk ik naar de ander? De zoektocht naar het vinden van antwoorden op dit soort vragen, dwingt mij in beweging te blijven. Deze ontwikkeling is nodig om straks met mijn cliënten in verbinding te komen en een band met ze op te bouwen. Dit proces vraagt niet alleen veel van mijzelf, maar ook van mijn omgeving. Dankzij de steun van Hogeschool Viaa en van de mensen om mij heen, kan ik nu de volgende stap in dit avontuur zetten.” ●

**“Ik ben een
controlefreak,
maar moest in
dit proces leren
loslaten”**

Een paar maanden naar het buitenland? Dat dit er veel meer kunnen worden, weten alumni Evelien Tollenaar en Marjanne de Wit als geen ander. Ze kozen voor het avontuur en begonnen, zonder dat ze het wisten, aan de reis van hun leven.

Van buitenl

Evelien Tollenaar bouwde een bijzondere band op met de kinderen uit een kindertehuis in Roemenië. De kinderen stalen haar hart, waarna een lastige zoektocht volgde. Inmiddels heeft Evelien haar bestemming gevonden.

// In 2012 begon ik met de opleiding Maatschappelijk Werk en Dienstverlening bij Hogeschool Viaa. Een aantal studiepunten mocht ik zelf invullen. Ik was niet zo van de theorie, dus ik koos voor een stage. Het leek me interessant om de jeugdzorg in een ander land te ervaren. Via een dominee die ik kende, kwam ik in contact met kindertehuis Lidia Home in het Roemeense Târgu Mureș.”

Lidia Home

“In Roemenië is het verschil tussen rijk en arm groot. Veel kinderen groeien op in een gebroken gezin en krijgen geen goed onderwijs. Soms is de situatie zo slecht, dat ze in een kindertehuis terecht komen. Zo ook in Lidia Home. Ik hielp de kinderen tijdens mijn stage met aankleden, ging mee naar de tandarts, speelde spelletjes, bood een luisterend oor en maakte broodjes hamburger met lekker veel sla.”

Liefde geven

“De kinderen stalen mijn hart. In eerste instantie ging ik naar Roemenië om iets te leren, maar eenmaal daar voelde ik hoe het was om liefde te geven. Na twee weken moest ik weer naar huis. Afscheid nemen vond ik lastig, omdat de kinderen al zo vaak alleen gelaten waren. Ik beloofde dat ik terug zou komen. En dat deed ik. Na mijn afstuderen vloog ik direct voor een maand die kant op.”

Terug naar Roemenië

“Toen ik weer in Nederland was, vond ik een baan in de pleegzorg. Ik hielp kinderen en had het naar mijn zin, maar ik miste iets. Sommige

kinderen in Roemenië hadden het zó slecht, dat ik een groot verschil kon maken. Niet alleen de ouders, maar vooral de omstandigheden vormden de oorzaak van problemen. Na een paar maanden nam ik een rigoureuus besluit: ik zegde mijn baan op en ging weer naar Roemenië.”

Eigen leven opbouwen

“Ondanks mijn terugkeer raakte ik het onrustige gevoel niet kwijt. In Roemenië had ik altijd kinderen om me heen, waardoor ik geen eigen leven kon opbouwen. Bovendien vroeg ik me af of ik dat daar wel wilde. Na een halfjaar vertrok ik weer naar Nederland. Ik was nog maar net geland toen ik werd gebeld door GGz Centraal. Ze kwamen mensen tekort en boden me een baan aan. Ik besloot ervoor te gaan.”

Mooie toekomst

“Natuurlijk betekende dit geen definitief afscheid van het kindertehuis. Om achter Gods plan te komen, gaf GGz Centraal me de vrijheid om er een halfjaar tussenuit te gaan. In die periode kwam ik op het idee om de stichting Butterfly Children Romania op te richten. Sindsdien zamel ik samen met sponsors en vrijwilligers geld in voor het kindertehuis in Roemenië. Omdat ik het bestuur ken en het kindertehuis regelmatig bezoek, weet ik zeker dat het geld goed terecht komt. Dankzij de financiële steun kunnen de kinderen zich ontpoppen tot een vlinder. En hebben ze kans op een mooie toekomst.” ●

andstage naar reis van je leven

Familie, school en haar voetbalelftal, ze liet alles achter. Samen met een vriendin vertrok de Groningse Marjanne de Wit in 1998 voor een buitenlandstage naar Zuid-Afrika. Wat Marjanne toen nog niet wist, is dat de stage haar leven compleet zou veranderen.

“Eind jaren negentig volgde ik de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening bij Hogeschool Viaa. Buitenlandstages waren er toen pas net. Het avontuur trok mij en samen met een vriendin besloot ik naar Zuid-Afrika te gaan.”

Kindertehuis

“We gingen aan het werk in een kindertehuis, waar we hielpen bij de zorg voor ongeveer twaalf kinderen. Ook moesten we schoolopdrachten uitvoeren, maar vanwege het grote cultuurverschil bleek dat lastig. Daarom besloten we voor het kindertehuis een methode op te zetten om negatief gedrag om te zetten in positief gedrag. Een mooie tijd: we maakten kennis met een andere cultuur en leerden omgaan met de verschillen. Na vijf maanden keken we terug op een fantastische stage.”

Samen naar Zuid-Afrika

“Toen ik tijdens mijn stage attractiepark Gold Reef City bezocht, ontmoette ik mijn man. Het klikte tussen ons. WhatsApp hadden we nog niet en bellen was duur, dus na mijn afstuderen vloog hij al snel naar Nederland. Na drie weken wisten we dat het goed zat en besloten we samen naar Zuid-Afrika te vertrekken. Een grote stap, zeker voor mij. In Nederland had ik een baan in een psychiatrisch ziekenhuis, maar in Zuid-Afrika kon ik niet aan het werk. Mijn leven nam een compleet andere wending.”

Terug naar Nederland

“In de jaren die volgden, maakten we heel wat omzwervingen. Vanwege het werk van mijn man verbleven we afwisselend in Zuid-Afrika

en Nederland en kwamen we uiteindelijk zelfs in Londen terecht. In 2009 kreeg mijn man voor langere tijd een baan in Nederland en woonden we met onze vier kinderen in Dalfsen. Ik besloot weer aan het werk te gaan en vond een baan als begeleidster van cliënten met psychiatrische ziektebeelden. Best spannend. Ik was er lang tussen-uit geweest, maar had in de loop der jaren veel geleerd over mensen en culturen.”

Project tegen pesten

“Sinds 2017 zijn we vanwege het werk van mijn man terug in Zuid-Afrika. We lieten in Nederland een fijn leven achter, maar hebben onze draai inmiddels weer gevonden. Zo ben ik samen met een vriendin een project gestart om pestgedrag op het schoolplein te verminderen. Omdat we merken dat Zuid-Afkaners conflicten vaak uit de weg gaan, besteden we ook daar aandacht aan. Een conflict hoeft namelijk niet negatief te zijn. Je kunt er iets positiefs van maken.”

Zelf keuzes maken

“Deze mindset sluit aan bij wat ik heb geleerd tijdens mijn buitenlandstage en in de jaren daarna. Soms zijn er moeilijke momenten, daar kun je niets aan veranderen. Wat je wel kunt doen, is positief in het leven staan en zelf bepalen hoe je met die momenten omgaat. Een buitenlandstage vormt dé manier om dat te leren. Je naasten zijn ver weg, waardoor je zelf keuzes moet maken. Dat is af en toe misschien lastig, maar uiteindelijk word je er sterker van.” ●

De receptie: gastvrouw, administratief medewerker en maatschappelijk werker in een!

Wie kent ze niet bij Hogeschool Viaa: onze receptionisten Hennie Schakelaar, Hendriët Kramer en Thea Lenting. Ze staan je te woord bij de receptie, verzorgen mailings, doen de post voor de school, sturen studenten aan bij belrondes en zijn, naar eigen zeggen, soms maatschappelijk werker voor studenten. Een team dat gastvrijheid en verbinding hoog in het vaandel heeft staan. Hoe zijn zij in beweging?

Ze werken alle drie al ruim twintig jaar bij Hogeschool Viaa. Waar Hennie haar Viaa-loopbaan begon in de keuken van de Viaa-kantine en later bij de receptie ging werken, reageerden Hendriët en Thea twintig jaar geleden op een openstaande vacature en zijn direct bij de receptie begonnen. "Het verveelt nooit om bij de receptie te werken en het contact met studenten maakt het werk extra leuk," vertelt Hennie. "Ze maken vaak even een praatje of komen vertellen dat ze hun diploma hebben gehaald." Hendriët vult aan: "Door met studenten te werken blijf ik ook een beetje 'bij'. Ik zit nu zelfs op Instagram."

We zijn een beetje maatschappelijk werkers

Dat de receptionistes veel meer doen dan het beantwoorden van de telefoon en het welkom heten van gasten, blijkt als Hendriët op een ochtend een studente zenuwachtig in de school ziet zitten. Hendriët: "Ik bood haar een kop koffie aan en vroeg of het wel goed ging. Ze vertelde dat een vriendin van haar was overleden. Dat raakte me enorm en het was fijn om er even voor haar te kunnen zijn. Als ze nu langs de receptie loopt, dan groeten we elkaar altijd even. Je hebt

"Het werken bij de receptie is een feestje!"

Hendriët

dan toch net iets meer van elkaar meegemaakt." Hennie: "Ja, soms zijn we een beetje maatschappelijk werkers. Onlangs gaf een net afgestudeerde studente aan dat we haar er echt doorheen hadden gesleept. Dat is zo mooi om te horen. Daar doen we het voor."

Thea reageert: "We werken op een school die open is en gezellig. We krijgen veel zelfstandigheid bij de receptie om ons eigen werk in te delen en in te richten. Dat is fijn. Dat geeft ons ruimte om echt aandacht te geven aan studenten en docenten, maar ook aan elkaar. Als een van ons ziek is, dan bellen we elkaar op en kijken we hoe we

Hennie

Thea

het goed kunnen oplossen samen.” Ze volgen ook geregeld trainingen om hun werk goed in te richten en *up to date* te blijven, zoals digitaal archiveren, CRM en ‘security awareness’. Hennie: “We blijven meebewegen met de tijd.”

Een komen en gaan

Elk jaar komen er weer nieuwe studenten en zijn er studenten die met een diploma op zak de school verlaten. Het is een komen en een gaan. Een natuurlijke flow, die erbij hoort volgens de receptie-nisten. Op de vraag of ze zelf een opleiding zouden willen volgen bij

Hogeschool Viaa, is hun antwoord unaniem: ‘Ja!’ met als voorkeur de opleiding Social Work. Hennie: “Ik vind het heel interessant om te weten waarom mensen doen wat ze doen. Door die studie zou ik meer handvatten krijgen en die zou ik weer kunnen gebruiken in mijn werk bij de receptie.”

Ze zijn het erover eens: geen dag is hetzelfde bij de receptie. Ze hebben veel plezier in wat ze doen, ook samen als team. Dat straalt er vanaf. En wat hun betreft stoppen ze er nog lang niet mee. Thea: “Het werken bij de receptie is oprecht een feestje!” ●

Film Kerst Mist verbindt Indische Buurt

Het is december 2019 als in de Zwolse Indische Buurt de filmcamera volop draait. Bewoners acteren alsof ze nooit anders hebben gedaan, huizen zijn zo rijkelijk versierd met kerstlampjes dat zelfs het New Yorkse Fifth Avenue in kersttijd hierbij in de schaduw valt. Hier spelen bewoners met en voor elkaar een scène van de hartverwarmende feelgoodfilm Kerst Mist. Achter dit sprookjesachtige tafereel, ontstaat óók een nieuwe werkelijkheid: verbinding tussen burens.

De film Kerst Mist gaat over een eenzame burgemeester die besluit om kerst af te schaffen. Het thema eenzaamheid is een van de bewust gekozen thema's. Jeannet Nielsen, tweedejaars deeltijd Social Work aan Hogeschool Viaa, woont zelf in de Indische Buurt en merkte dat het moeilijk was om écht contact met haar buurtgenoten te maken. Jeannet en haar buurvrouw, die theatermaker is bij Theater De Makers, besloten daarom samen met de buurt iets gezamenlijks te creëren. Jeannet: "Dat het met kerst te maken moest hebben, stond al snel vast. Kerst is hier echt een ding. Mensen bouwen complete steden met verlichting in hun vensterbank. Uiteindelijk kwam Theater De Makers op het idee om een kerstfilm te maken. Het lange wachten en samen optrekken, zorgt ervoor dat er gesprekken op gang komen."

Talenten ontdekken

Het idee van de kerstfilm is geboren, nu de financiering nog. Jeannet: "Zo'n film maken is natuurlijk niet gratis. We dienden daarom een financieringsaanvraag in bij het BuurtCultuurfonds Zwolle en kregen al snel budget toegewezen. Vanuit alle kanten kregen we ondersteuning, van de Gemeente Zwolle tot de Wijkvereniging. Travers Welzijn hielp ons bijvoorbeeld mensen te bereiken die niet zo snel uit zichzelf zouden aansluiten. Om mensen enthousiast te maken, richtten we in de Indische Buurt een kerststal in, waar mensen verkleed in kerstkleuren op de foto werden gezet. Deze foto kregen ze thuisgestuurd, om 'm bijvoorbeeld als kerstkaart te gebruiken. Ook organiseerden we een informatieavond, waar we opriepen in de film mee te spelen en waar we vroegen welke bijzondere kwaliteiten mensen hadden. We vroegen wie bijvoorbeeld zijn of haar huis beschikbaar wilde stellen of wie wilde helpen met de catering. En dan zie je mensen gaandeweg

“Het mooie aan dit project is dat we inzoomen op het positieve, op wat wél goed gaat”

bij zichzelf en bij anderen talenten ontdekken waarvan ze niet wisten dat ze die hadden. Dat is zo gaaf.”

Optocht

Dat het maken van de film zo veel in beweging zou brengen, had zelfs Jeannet niet verwacht: “Er deden maar liefst 75 buurtbewoners mee aan de film. Allemaal mensen die elkaar niet of nauwelijks kenden. Dat is nu wel anders. Mensen weten beter in welke situatie de ander leeft. En dat die situatie echt niet altijd rooskleurig is. Veel buuren hebben nu elkaars telefoonnummer en vragen aan de ander hulp als dat nodig is. De film heeft een bepaalde saamhorigheid tot stand gebracht en mensen een gevoel van trots gegeven. Het enthousiasme straalt gewoon van ze af. Veel mensen dachten: ik ben werkloos, ik kan niets. Maar nu weten ze dat ze tot veel in staat zijn. Dat gevoel van trots was vooral voelbaar toen we voor de première in een stoet van ruim vijftig mensen vanaf de Indische Buurt naar Schouwburg Odeon in Zwolle liepen. In totaal keken we met 220 mensen naar ‘onze’ film, die we natuurlijk niet zonder hulp hadden kunnen maken. Zelfs ‘onze’ wijkagent speelde er een rol in, met politiewagen en al. Het is echt een gezamenlijk project geworden.”

Verliefde burgemeester

En hoe gaat het nu met de eenzame burgemeester? Jeannet: “Die is niet eenzaam meer. Sterker nog, hij werd verliefd op Samantha en zij

werd verliefd op hem. [lacht] En ik speelde de rol van Samantha. Het verhaal gaat zo. Tijdens een kerstbuurteestje, komt de wijkagent met zwaailichten aan de straat inrijden. Hij vertelt ons dat de burgemeester het vieren van kerst verbiedt, omdat er veel mensen eenzaam op de bank zitten. Dan komen de mensen erachter dat de burgemeester zelf eenzaam is. De kinderen besluiten de burgemeester een brief te schrijven. Daarin vragen ze of kerst wel gevierd mag worden, als ze er samen voor zorgen dat niemand alleen is. De burgemeester stemt hiermee in. Vervolgens ‘ontvoeren’ ze de burgemeester naar een speciaal voor hem georganiseerd feest, waar hij zijn grote liefde vindt.” Kerst mag nu toch doorgaan en vanaf dat moment is de burgemeester niet meer eenzaam. De mist is opgetrokken. Dit verhaal is uit het leven gegrepen. Het mooie aan dit project is dat we samen inzoomen op het positieve, op wat wél goed gaat. Contact is hierbij het sleutelwoord.” ●

Dit project is mede mogelijk gemaakt door Travers Welzijn, Buurtcultuurfonds, Gemeente Zwolle, Hybride Productiehuis, Zwolse theaters, Wijkvereniging de Vlasakkers, Politie Zwolle, Wesley Wolters en Theater Gnaffel. Fieke van der Panne en Yuna Linde, theatermakers bij Theater De Makers, namen de productie op zich. Meer informatie: theaterdemakkers.nl.

Waardevolle toevoeging voor Icare JGZ

Master Interprofessioneel Werken met Jeugd

Ze hadden de primeur: in september 2019 is de eerste groep professionals uit zorg, welzijn en onderwijs gestart met de nieuwe Master Interprofessioneel Werken met Jeugd. Ook twee professionals van Icare Jeugdgezondheidszorg doen mee. Beleidsadviseur Willy Brink, die betrokken was bij de ontwikkeling van de master, weet zeker dat haar collega's met hun kennis van toegevoegde waarde zullen zijn.

Icare JGZ biedt preventieve gezondheidszorg aan kinderen van negen maanden tot vier jaar. "Deze zorg is in de afgelopen jaren veranderd", vertelt Willy. "Waar we ons voorheen richtten op ons eigen verhaal, vormen nu de specifieke vragen van ouders het uitgangspunt. We brengen het hele gezin in kaart, stemmen onze zorg daarop af en werken hierbij samen met alle betrokken partijen. Dit vraagt om andere vaardigheden. Zo moet je bijvoorbeeld goed gesprekken kunnen voeren. Ook samenwerken is heel belangrijk."

Ketenstages

Door het veranderende werkveld sloten onderwijs en praktijk niet meer op elkaar aan. "We merkten dat stagiaires van Hogeschool Viaa en Windesheim bepaalde vaardigheden onvoldoende beheersten. Daarom zijn we in 2018 gestart met ketenstages, waarbij stagiaires van beide hogescholen verspreid over onze organisatie samenwerken. Met elkaar voeren ze een overstijgende opdracht uit op het gebied van verbreding in de keten. Zo leren ze verder te kijken dan hun eigen vak, maar wel altijd met het kind als uitgangspunt."

Stap extra

Naar aanleiding van de ketenstages raakte Willy betrokken bij de Campus Kind en Educatie, waar ze in de werkveldadviesraad meedacht over de nieuwe Master Interprofessioneel Werken met Jeugd. "Inmiddels volgen twee van onze medewerkers deze master. Waardevol, omdat de master verder gaat dan het leren samenwerken met andere partijen. Je zet een stap extra door dit vanuit dezelfde visie te doen en op basis daarvan processen en regieafspraken te ontwikkelen."

Van docent tot verpleegkundige

Deze extra stap kun je pas zetten als je elkaar goed kent. Daarom krijg je bij de master inzicht in andere vakgebieden en leer je hoe je jezelf kunt profileren. "Omdat de master is ontwikkeld voor professionals met verschillende achtergronden, gaat dit bijna als vanzelf. Zo bestond de eerste groep uit onder meer docenten, jeugdverpleegkundigen en pedagogische professionals."

In beweging

De master helpt Icare JGZ bij nieuwe plannen op het gebied van interprofessioneel werken. "De medewerkers die de master volgen, kunnen met hun kennis straks onderzoek doen, nieuwe ontwikkelingen uitproberen en projecten starten. Zo blijven we in beweging. En zorgen we er met elkaar voor dat kinderen, nu én in de toekomst, gezond en veilig opgroeien." ●

Weynie en Geeske volgen de master

Weynie Spijkerboer

Jeugd- en gezinswerker

"Dit heeft het werkveld nodig"

"Toen ik de titel van de master zag, dacht ik direct: dit heeft het werkveld nodig. Sinds de komst van de Jeugdwet, vijf jaar geleden, moeten we op een andere manier samenwerken. Een grote transformatie waar we nog steeds midden in zitten. Door de master te volgen, verdiep ik mijn kennis. Ik leer verbinding te leggen op alle niveaus en krijg inzicht in de gehele context. Deze aanpak draagt bij aan de transformatie. Ik vind het leuk om te pionieren en hoop straks een verschil te kunnen maken."

Geeske Boer

Jeugdverpleegkundige

"Ik wil verder kijken dan mijn eigen vakgebied"

"Wat je bij de master leert, kun je gelijk toepassen in de praktijk. Zo besprak ik met collega's laatst een casus over een meisje. Haar ouders waren gescheiden en het ging niet zo goed thuis. Terwijl mijn collega's inzoomden op het meisje, stelde ik voor om ook de ouders te betrekken. Dit om het probleem op alle niveaus aan te pakken. Deze werkwijze spreekt me aan. Ik wil verder kijken dan mijn eigen vakgebied. Niet alleen omdat ik dat interessant vind, maar bovenal omdat ouders daarom vragen. De master verrijkt mijn werk in alle opzichten."

Meer weten?

Wie met jeugdigen werkt, werkt met alle relaties die er voor hen toe doen. Dat is het motto bij de Master Interprofessioneel Werken met Jeugd. Wil je meer weten over de master, ga dan naar www.viaa.nl/mij.

A man with short brown hair, glasses, and a goatee is sitting on a wooden bench outdoors. He is wearing a vibrant, short-sleeved shirt with a green, blue, and yellow floral pattern, light blue jeans, and olive green sneakers. He is looking towards the camera with a slight smile. The background shows a modern building with large windows and some greenery.

Zes vragen aan
Maarten van Garderen

Praktijkverhalen over corona

Misschien heb je het gelezen op de website van Hogeschool Viaa: praktijkverhalen van studenten die werken of stagelopen in tijden van de coronacrisis. Deze verhalen staan niet op zichzelf. Het is onderdeel van een onderzoek dat binnen het lectoraat Zorg en Zingeving wordt gehouden. Maarten van Garderen, een van de onderzoekers, vertelt.

1 **Waarom besloot het lectoraat Zorg en Zingeving een onderzoek te houden?**

"Het idee is ontstaan tijdens een kenniskringvergadering van het lectoraat. We waren vanwege de coronamaatregelen sinds een week thuis aan het werk en deelden onze ervaringen. We stelden onszelf de vraag wat wij als lectoraat konden betekenen.

Zo kwamen we op het idee om ervaringsverhalen van studenten te verzamelen. Verhalen die inspirerend zijn voor andere studenten, collega's, maar ook voor zorgprofessionals buiten Hogeschool Viaa. Als invalshoek waren we vooral geïnteresseerd in de vraag of het de studenten – in alle hectiek – lukt om aandacht te hebben voor de persoon die de zorg nodig heeft."

2 **Normaliter verloopt een onderzoek ietwat 'traag', moesten jullie nu snel handelen?**

"Bij een onderzoek is het de koninklijke weg dat je goed nadenkt over een onderzoeksopzet. Maar het risico bestond dat de actualiteit ons zou inhalen. Ik heb daarom een kleine opzet gemaakt en aan collega's gevraagd of ze geschikte studenten wisten die we konden interviewen. We zijn heel pragmatisch te werk gegaan."

3 **Wat is het doel van het onderzoek?**

"Allereerst wilden we de verhalen van de studenten presenteren binnen en buiten Hogeschool Viaa. Dit is gebeurd door de artikelen die geplaatst zijn op de website. We wilden inspireren en herkenning voor anderen bieden. Een tweede doel is om ook echt te leren van de ervaringen. Vooral op het gebied van persoonsgerichte zorg. Lukt het studenten, in zo'n hectische werksituatie, aandacht te hebben voor de mens? Of ben je zo druk met alles wat er moet gebeuren, dat je alleen daarmee bezig bent? Deze vraag staat minder centraal in de artikelen, maar is tijdens elk interview gesteld. Ook hebben we de vraag gesteld hoe ze omgaan met alles wat ze meemaken. Wat bood ze steun? Deze antwoorden gaan we analyseren en het resultaat willen we graag publiceren middels een artikel in een vaktijdschrift voor verpleegkundigen."

4 **Je hebt zelf veel interviews afgenomen. Wat valt je het meeste op tijdens deze gesprekken?**

"De creativiteit en de inventiviteit van de studenten. Ondanks de ingewikkelde omstandigheden – denk aan beschermende kleding en werkdruk – doen ze echt hun best om persoonlijk aandacht te hebben voor de zorgvraag en zijn ze gericht op de persoon. Ook valt het me op dat studenten veel steun ervaren onder collega's. Tot slot merk ik dat ze het erg leuk vinden om aan het onderzoek mee te werken. Er is duidelijk een behoefte om te vertellen wat je allemaal meemaakt."

5 **Hoe is het om middels videobellen onderzoek te doen?**

"Dat was een verrassend positieve ervaring. Het viel ons op dat je in zo'n kort gesprek behoorlijk diepgang kunt bereiken en dat het praten via een beeldscherm geen belemmering gaf. Tijdens het analyseren, kun je ook de non-verbale informatie meenemen. Dat is het grote voordeel van beeld. Daarnaast was het heel efficiënt werken én je hebt meteen een digitaal bestand. Ik kan me voorstellen dat we dit in de toekomst vaker gaan doen!"

"Ze was 85 jaar oud. En hartstikke bang. Ze ziet de scan en vraagt: 'Moet ik echt daarin?' Ik zei dat dat inderdaad de bedoeling was. De uitslag van een scan vertelt meer dan een test. Op die scan kun je namelijk de infectie en de ernst ervan zien. Ze durfde niet. De arts vond dat het nodig was. Ik zei tegen de arts dat het helaas niet ging gebeuren. Ergens moet je een grens trekken."

Lees hier het verhaal van Henriëtte (39, eerstejaars (deeltijd)student hbo-verpleegkunde, die werkzaam is op de spoedeisende hulp in het ziekenhuis.

"Onzekerheid, ziekte en soms paniek. Heel de dag zit ik middenin de coronacrisis. Mijn cliënten zijn cognitief beperkt. Het is lastig om aan ze uit te leggen wat er gebeurt, maar ze beseffen dat er iets aan de hand is."

Lees hier het verhaal van Teresa (48), tweedejaars (deeltijd)student hbo-verpleegkunde. Zij werkt in de thuiszorg als wijkverpleegkundige en stuurt een team van collega's aan.

"Ik merkte dat de bewoners van slag raakten. Zo waren er dementerenden die over de afdeling de naam van hun partner riepen. Of bijvoorbeeld zeiden: 'Ik denk dat mijn man een ander heeft.' Er was onrust."

Lees het hele verhaal van Michiel (18) eerstejaars (voltijd)student hbo-verpleegkunde, die in zijn derde studieblok stage liep in een zorginstelling.

6 **Welk verhaal is je het meeste bijgebleven?**

"Dat is een moeilijke vraag! Ik vond alle verhalen heel bijzonder. Vooral de drive om echt iets te willen betekenen, die kwam steeds terug. Maar als ik per se moet kiezen, ga ik voor de eerstejaars student die naast haar stage extra uren in het verpleeghuis ging werken om van betekenis te zijn. Het was een eerstejaars student én zo gedreven met haar vak bezig. Dat maakt indruk." ●

“Met onze camera’s rennen we achter de deelnemers aan”

Sportfotografie: een sport op zich

Veters strikken, diep ademen en focussen. Het publiek telt af. Klaar voor de start... klikken maar! Met hun camera’s in de aanslag rennen ze van de start naar die ene mooie bocht, waarna ze als een speer doorgaan naar de finish. Tweedejaars verpleegkundestudenten Sander en Thomas Bennink zijn in hun vrije tijd actief als sportfotograaf. En dat is een sport op zich.

Sinds een paar jaar leggen de broers Sander en Thomas sportevenementen vast. "Mensen moeten altijd om ons lachen. We hebben sportkleden aan, een grote tas op onze rug en rennen met onze camera's achter de deelnemers aan. Vooraf verkennen we het parcours en stippelen we een route uit. Zo maken we foto's op de mooiste plekken."

Fanatieke hardlopers

Het fotograferen is een sport op zich. Gelukkig hebben de broers een goede conditie. "We zijn fanatieke hardlopers. Regelmatig doen we mee aan vijf-kilometer-runs", vertelt Sander. "Tijdens deze runs zag ik altijd fotografen langs het parcours staan, maar de foto's kon ik vaak niet terugvinden. Daarom besloot ik zo'n drie jaar geleden zelf een camera te kopen. Had ik foto's gemaakt, dan deelde Thomas ze via onze Facebookpagina."

Naamsbekendheid

Het eerste jaar bezocht Sander op eigen initiatief evenementen om foto's te maken. Inmiddels beschikt ook Thomas over een camera, hebben de broers naamsbekendheid opgebouwd en worden ze actief door opdrachtgevers benaderd. "Het liefst fotograferen we duursporters, zoals hardlopers en wielrenners. Omdat we zelf aan duursport doen, weten we precies welke momenten in een wedstrijd interessant zijn."

Oefenen in het weiland

Echte fotografen vinden ze zichzelf niet, maar ze zijn er wel serieus mee bezig. "We wonen buitenaf, in Broekland bij Deventer. In het weiland rondom ons huis oefenen we veel. We zetten de eenden, kippen en ezels op de foto. Ook laten we onze jonge jachthond over het zandpad rennen. Aan ons de uitdaging om uit te zoeken met welke camera-instellingen we zijn snelheid het best kunnen vastleggen."

Nachtwerk

Elke maand staan er zo'n twee tot drie opdrachten in de agenda. En dat neemt behoorlijk wat tijd in beslag. "We doen meer dan het maken van foto's. Vooraf verkennen we het parcours en na afloop moeten we alle foto's uitzoeken en bewerken. Het liefst zetten we onze reportage dezelfde dag nog online, wat betekent dat we soms tot middernacht achter onze laptop zitten. Dat vinden we allebei niet erg. We hebben bewust voor de voltijdopleiding Verpleegkunde gekozen, zodat we tijd overhouden voor dit soort dingen."

Zelfvertrouwen

Het fotograferen is leuk en tegelijkertijd leerzaam. "Ik vond het eerst best ongemakkelijk om met een grote camera tussen de mensen te staan. Nu heb ik dat gevoel niet meer: ik doe wat ik moet doen om een goede foto te maken", zegt Thomas. "Dat zelfvertrouwen komt van pas bij mijn werk in de zorg: een katheter inbrengen vind ik geen probleem en ik ga gemakkelijker een gesprek aan met mensen dan voorheen."

Improviseren

Andersom biedt ook de ervaring in de zorg uitkomst. "Een wedstrijd verloopt vaak razendsnel, maar eigenlijk ervaren we nooit stress. In de zorg leer je improviseren: is het juiste wondmateriaal er niet, dan ga je op zoek naar een andere oplossing. Bij het fotograferen werken we op dezelfde manier. Zijn we door slecht weer bijvoorbeeld te laat bij de finish, dan zetten we de winnaar op een later moment op de foto. Zo maken we er alsnog het beste van."

Hart voor de zorg

Ondanks het toenemende aantal fotografieopdrachten zijn de broers heel duidelijk: uiteindelijk kiezen ze allebei voor de zorg. Thomas wil gipsverbandmeester worden en Sander specialistisch verpleegkundige in een traumahelikopter. Wel zal sportfotografie altijd een hobby blijven. Grote droom? "Achterop een motor foto's maken van de Tour de France. Dat lijkt ons echt mooi." ●

Hoe is het nu met ...?

"Toen ik mijn verpleegkundediploma binnen had, ging ik naar de Universiteit Utrecht voor de master Verplegingswetenschappen. Deze master combineerde ik met een baan in het ziekenhuis, waar ik werkte op de afdeling chirurgie. Op dit moment ben ik IC-verpleegkundige in opleiding bij de Isala Klinieken in Zwolle. Ontstaat er een acute situatie, dan moet ik snel handelen, mijn kennis optimaal benutten en goed samenwerken met andere specialisten. Ik voel me dan op en top verpleegkundige. Naast deze functie ben ik docent bij de opleiding Verpleegkunde van Hogeschool Viaa. Ik geniet ervan om met enthousiasme te vertellen over mijn vak en studenten te zien groeien in hun rol als professional. Mijn droom is om ooit ambulanceverpleegkundige te worden, maar ik wil daarnaast ook graag docent blijven. De combinatie van zorg en onderwijs is voor mij goud waard."

"Kijk ik terug op mijn opleiding, dan vond ik het een leerzame en tegelijkertijd intensieve tijd. Vooral op persoonlijk vlak. Ik was God als studieobject gaan zien en miste het gevoel dat ik altijd bij het geloof had gehad. Na drie jaar ging ik er even tussenuit. Ik zocht hulp, volgde een alfacursus en kreeg uiteindelijk de bevestiging dat ik de opleiding moest afmaken. Inmiddels ben ik kerkelijk werker bij de protestantse gemeente in Vries. Dit combineer ik met een baan bij de Westerkim, een christelijk woonzorgcentrum voor ouderen. Als geestelijk verzorger breng ik mijn dag door op de huiskamers, waar ik met bewoners praat over het geloof. Ik vind het bijzonder dat ze mij hun verhalen toevertrouwen. Een gesprek voeren lukt overigens niet met iedereen. Bij bewoners met dementie kies ik vaak voor de zintuiglijke benadering. Zo zong ik laatst liedjes voor een dame terwijl ik haar hand vasthield. Bij een bepaald liedje begon ze opeens mee te neurien. Even was er een moment van herkenning en stonden we in verbinding met elkaar en met God. Daar doe ik het voor."

“Voor en tijdens mijn opleiding werkte ik bij het Leger des Heils. Toen ik was afgestudeerd, kon ik daar blijven. Nu ben ik docent bij het Hoornbeeck College in Amersfoort, waar ik ooit zelf de opleiding Agogisch Werker heb gevolgd. Vakken die ik geef zijn onder meer ontwikkelingspsychologie, agogiek en methodisch werken. Binnenkort hoop ik mijn Pedagogisch Didactisch Getuigschrift te halen. Bij het lesgeven denk ik vaak terug aan mijn eigen schooltijd. Zo hechtte ik veel waarde aan de verhalen van enthousiaste docenten met recente praktijkervaring. Ik probeer daarom altijd verbinding te leggen met het werkveld. Dat ik stagiaires begeleid en sinds kort coördinator beroepspraktijkvorming ben, vormt hierop een mooie aanvulling.”

Henri de Bruin
Social Work (2014-2018)

“Ik probeer altijd verbinding te maken met het werkveld”

Silvia Oosting
Pabo (2010-2014)

“’s Morgens weet ik nooit hoe mijn dag gaat verlopen”

“Na mijn afstuderen waren er niet veel banen in het onderwijs. Gelukkig kon ik aan de slag bij mijn stageadres. Al snel besloot ik om de master Leren en Innoveren te gaan doen. Ik volgde deze master in deeltijd en werkte daarnaast bij een school in Nieuwleusen. In 2019 vertrok ik voor een halfjaar naar Thailand om les te geven bij een zendingsgezin. Dat was een bijzondere ervaring. Op dit moment sta ik tweeënhalve dag per week voor groep 8 van basisschool het Sterrenlicht in 't Harde. De rest van de week ben ik invaller. Leuk, omdat ik op die manier kennismaak met veel scholen en mensen. Ik houd van de dynamiek in het onderwijs: 's morgens weet ik nooit hoe mijn dag gaat verlopen. Wat er ook gebeurt, goed contact met de kinderen staat bij mij voorop. Ik vind het belangrijk en mooi om hun ontwikkeling te volgen.” ●

Henk: "Verwondering is het belangrijkste van alles"

NEMO en Hogeschool Viaa lanceren lesmethode en teamtraining

Doeners en denkers floreren tijdens Maakkunde

Hoe maak je een stofzuiger? Of een koelkast? Om te ontwerpen is kennis nodig, maar vooral nieuwsgierigheid, een onderzoekende houding en samenwerking. Eigenschappen en vaardigheden die kinderen van nature hebben, maar die niet altijd worden benut. En dat is jammer! Daarom lanceert NEMO voor basisscholen de lesmethode Maakkunde. Hogeschool Viaa loodst leerkrachten via een teamtraining door de modules. Jawel, door ze eerst zélf de lesstof te laten 'doorleven'.

Het woord zegt het eigenlijk al: 'maakkunde' draait om creëren, ontwerpen. Maar een ontwerp ontstaat niet zomaar. Henk Aversch, opgeleid tot analytisch chemicus, nu onderzoeker en docent aan Hogeschool Viaa*: "Maakkunde is onderzoekend en ontwerpend leren. Kinderen komen voor een uitdaging te staan, waarvoor ze een praktische oplossing moeten bedenken. Door uit te proberen en inzichten te combineren met al aanwezige kennis, komen ze tot een ontwerp. Nadat iedereen dit ontwerp heeft goedgekeurd, verdelen ze de taken en gaan ze aan de slag. Als het product klaar is, testen ze

het en vergelijken ze het met het oorspronkelijke ontwerp en eventuele criteria. Komt het resultaat overeen met het ontwerp? Zo niet, wat had er anders gemoeten? Soms komen ze er bijvoorbeeld achter dat ze de opdracht beter in kleinere stapjes uit konden voeren. Zo'n inzicht is ook winst. Het is natuurlijk leuk als iets direct lukt, maar het gaat er vooral om dat kinderen vanuit hun onderzoekende houding leren werken."

** Voordat Henk zich als docent en onderzoeker aan Hogeschool Viaa verbond, was hij docent exacte vakken in het voortgezet onderwijs.*

Verwondering boven alles

'Wijsheid begint met verwondering' – het zijn bekende woorden van de Griekse filosoof Socrates. En zoals vaker met oude, filosofische levenslessen, is ook deze nog heel actueel. Henk: "Het belangrijkste is dat kinderen zich verwonderen. Kinderen zijn supernieuwsgierig, maar we buiten die nieuwsgierigheid te weinig uit. Het is cruciaal dat kinderen de ruimte krijgen om de wereld om hen heen te onderzoeken, om vragen te stellen bij wat ze zien en ervaren. Maakkunde is een methode die inspeelt op de onderzoekende houding van kinderen. Het mooie is dat alle kinderen het leuk vinden, zowel de denkers als de doeners. Maakkunde is hands-on, brains-on én verrassend, ook voor jou als docent. Je weet van tevoren namelijk niet wat de uitkomst is van een experiment. Vlak voor een les aan basisschoolleerlingen ging ik bijvoorbeeld in een bak met water staan. Toen de leerlingen binnenkwamen zei ik: 'Ik sta vast in deze bak en kan er niet uit. Jullie moeten ervoor zorgen dat ik droge voeten krijg. Het water mag er niet uit, verder mag je alles gebruiken wat je in het lokaal vindt. Hilariteit ten top natuurlijk. En wat denk je? Binnen no-time hadden ze het met elkaar gefikst. Van (kunststof) klei en van lego maakten ze dammetjes, waarvan ze de kieren met folie dichtmaakten. Vervolgens schepten ze het water weg met een zelfgemaakt gemaal van lego.'"

Techniepact 2020

Niet alleen is de lesmethode voor onderzoekend en ontwerpend leren leuk en leerzaam, het is ook een middel om te voldoen aan het Techniepact 2020. Hierin is vastgelegd dat elke basisschool in Nederland vanaf 2020 Wetenschap & Techniek aantoonbaar in het curriculum moet hebben verwerkt. Henk: "Nederland is een dienstverlenend land, maar we moeten nog steeds veel technici uit het buitenland halen. En dat terwijl we in eigen land zo veel technisch talent in de dop hebben. Het pact moet ervoor zorgen dat we meer technici klaarstomen en dat ook meisjes enthousiast worden gemaakt voor deze sector. Afhankelijk van de context, adviseer ik docenten tijdens een teamtraining soms om jongens en meisjes specifieke taken te geven. In de praktijk zie je namelijk dat jongens snel geneigd zijn de taakgerichte onderdelen te doen en dat meisjes bijvoorbeeld aantekeningen maken. Door de taken te rouleren en de groepjes te husselen, leren ze hun eigen talenten ontdekken en van elkaars kwaliteiten te leren. De teamtraining is heel praktisch en leuk. Ik wil dat docenten de stof echt doorleven. Dat ze ontdekken dat onderzoekend en ontwerpend leren geen kunstje is, maar een fundamentele grondhouding waarbij je op een andere manier leert kijken en daardoor anders omgaat met de wereld. Met deze wetenschap maak je als docent van ieder vak een feest." ●

Meer informatie

<https://www.viaa.nl/opleidingen/maakkunde/>

<https://www.nemosciencemuseum.nl/nl/onderwijs/primair-onderwijs/leerkrachten/maakkunde/>

of mail Henk Aversch via h.aversch@viaa.nl

Praktische informatie teamtraining

Locatie: bij NEMO, op school of bij Hogeschool Viaa

Kosten: € 2.500 (exclusief btw) per teamtraining

Aantal deelnemers: maximaal 25

Lesmethode NEMO: gratis

Duur: 3 uur

“Ik mag
bijdragen aan
de studiekeuze
van jongeren”

Viaa Crew: we kunnen niet zonder ze!

Je ziet ze bij promotieactiviteiten op grote evenementen, zoals de EO-Jongierendag en Opwekking, ze geven voorlichting op het voortgezet onderwijs, mbo's en studiebeurzen en zijn aanwezig op onze eigen open dagen waarbij ze zowel praktisch als adviserend aan de slag zijn. De Crew: studenten die belangstellende jongeren adviseren over Hogeschool Viaa en de verschillende opleidingen. Maar wie zijn zij eigenlijk? In gesprek met student en crewlid Kaleb Willemse.

Kaleb Willemse, 22 jaar, zit in het tweede jaar Theologie. Vanaf het begin van zijn studie Theologie is hij betrokken bij de Crew en vertelt: “Aan het begin van mijn studie wilde ik graag direct een goede start maken en de school en mijn medestudenten leren kennen. Toen ik hoorde over de Crew, heb ik me hier direct voor aangemeld.”

Gesprekken stimuleren en meebewegen

De Crew bestaat uit studenten van verschillende opleidingen. Tijdens een voorlichting gaan zij in gesprek met jongeren over studeren aan Hogeschool Viaa en over de verschillende opleidingen. Kaleb vertelt:

“Omdat ik theologie studeer, krijg ik vaak de vraag: ‘Wat is een studie Theologie of Godsdienst Pastoraal Werk eigenlijk?’ Ik merk dat Theologie studeren voor veel jongeren nog onbekend is. Dat gat proberen we kleiner te maken. Zo waren we onlangs met de Crew op een middelbare school. Na ons algemene promotiepraatje gingen we in groepjes uiteen. Ze kregen vragen om over na te denken, zoals: waar komen we vandaan, wat denk je dat theologie inhoudt, wat zijn jouw ervaringen met dominees, ouderlingen en diakenen? Er ontstond een gesprek en de interesse bij de jongeren groeide. Ze begonnen vragen te stellen en durfden meer van zichzelf te laten zien. Deze verbinding en de echtheid die ontstond, vind ik mooi. Daarom vind ik voorlichting geven heel leuk om te doen.

En door mee te bewegen met wat past bij de jongeren komt theologie dichterbij ze.

Een evenement als de EO-Jongeredag vind ik ook tof om aan mee te werken, omdat er dan groots wordt uitgedapt met de stand en omdat de sfeer en de samenwerking leuk is. Als een jongere bij de stand komt, vertel ik dat Hogeschool Viaa een hechte en kleine school is met veel persoonlijke aandacht en ook ruimte voor feedback. Als ze dat fijn vinden, raad ik ze aan om naar Hogeschool Viaa te gaan. Onlangs zag ik iemand op school die ik herkende, maar ik wist niet direct waarvan. Later bedacht ik me dat ik haar had gesproken tijdens een evenement. Dat is toch leuk!"

Een steentje bijdragen

De Crew wordt niet alleen bij externe activiteiten ingezet, maar ook intern, zoals bij de open dagen. Ook mocht de Crew meedenken met een nieuwe slogan voor Hogeschool Viaa. Kaleb: "Door onderdeel van de Crew te zijn, leer ik veel over de interne processen van een organisatie. Zo is een nieuwe slogan niet 'even snel' bedacht, maar kost dit best wat tijd, voorbereiding en overleg. Dat was nieuw voor mij. Hierdoor heb ik meer bewondering gekregen voor de school. Ik zou de Crew niet willen missen. Het optrekken met mijn medestudenten en hun motiverende houding, helpt mij om betrokken te blijven bij mijn studie. Het is leuk, gezellig en ik kan mijn steentje bijdragen aan jongeren die vragen hebben over hun studiekeuze. Oké, het enige minpuntje is dat ik best veel reistijd kwijt ben, want ik woon in Pijnacker, vlakbij Rotterdam. En daar heb ik niet altijd zin in. Maar als ik eenmaal bij de activiteit ben, dan geniet ik enorm." ●

Kijk-, lees- en luistertips

1

2

3

4

Onderwijs

1 Psychologie in de klas

David Didau, Nick Rose

Hoe werkt het menselijk brein? Hoe leren kinderen en wat kunnen leraren doen om hun lessen daar beter op aan te laten sluiten? En waardoor raken leerlingen echt gemotiveerd? Een paar voorbeelden van vragen die in het boek *Psychologie in de klas* aan de orde komen. Mooie inzichten waarmee leraren hun lessen kunnen verbeteren.

2 School life

Een documentaire over John en Amanda: twee excentrieke leraren aan de enige kostschool van Ierland. Jarenlang hebben ze kinderen opgevoed en opgeleid op hun eigen, unieke manier. Welke impact deze lesmethode heeft op de kinderen, en hoe waardevol John & Amanda's onverdeelde aandacht is, zie je in *School life*. Te zien via het platform Cinetree.

3 Het Onderwijsvragenboek

Claire Boonstra, Claudette de Graaf Bierbrauwer

Waarom hebben we jaarklassen, een centraal eindexamen en lange zomervakanties? Maar ook: waarom geven we huiswerk? Waarom cijfers? Een heleboel vragen over het onderwijssysteem. Is dit het juiste systeem of laten we ons leiden door patronen en gewoonten? *Het Onderwijsvragenboek* is een onderzoek naar het waarom in onder-

wijs, naar de historische achtergrond, naar de voor- en nadelen en de mogelijke alternatieven. Leuk om te weten: het Lectoraat Goede Onderwijspraktijken gaat starten met een online boekenclub. *Het Onderwijsvragenboek* is het tweede boek dat besproken wordt. Wil je meedoen? Geef je op via: Viaa.nl/hetonderwijsvragenboek

4 Alfabet

Charlotte Dematons

B is van badlaken waarop een broccoli in badpak de blauwe bergen bewondert, terwijl op de bloemetjesbank een broccoli in bikini hun bloemkooltje in zijn buggy bekijkt. T is van tandarts - een teckel - die met een tang een tand trekt van een tyrannosaurus rex terwijl zijn toegewijde tandartsassistent - een tapir - toekijkt. Alle letters van het alfabet en hun oneindige mogelijkheden vind je in dit boek vol verrassende vondsten. Ook leuk: probeer in de tekeningen de letters te vinden, voor de dief ermee vandoor gaat...

5 Socrates op sneakers

Elke Wiss

Met *Socrates op sneakers* tackelt praktisch filosoof Elke Wiss de kunst van een goed gesprek. In een tijd waarin iedereen door elkaar roeptoert en meningen al snel dezelfde waarde als feiten krijgen, is de verbinding vaak ver te zoeken. Hoe mooi zou het zijn als je op elk moment en in iedere situatie weet hoe je precies dié vraag stelt die leidt tot een goed gesprek?

6 Schoolmuseum

Het Schoolmuseum in Ootmarsum is een feest der herkenning. Schoolbanken van toen tot nu, schoolplaten van Jetses, Isings en van Lummel, leesmethodes van Aap, Noot Mies tot Boom, Roos, Vis, rekenmethodes, inktflessen en pennen, breiwerkjes en nog veel meer, alles roept herinneringen op aan de school van vroeger en nu. www.educatorium.nl

7 Talentgedreven onderwijs geven

Els Pronk, Elke Busschots

Talentgedreven onderwijs geven is een boek dat je kunt gebruiken als een speurtocht naar de leerkracht die jij graag wilt zijn. Je krijgt inzicht in wat jouw talenten zijn, hoe jij aan je veerkracht bouwt en zelfvertrouwen ontwikkelt. Daarbij ontdek je in welke context jij het meest tot je recht komt.

Zorg en welzijn

8 Restmens

Marjolein Visser

Pim en David. De een beseft dat hij 'anders' is en de ander raakt na een brand blijvend invalide. Marjolein Visser vertelt hun verhaal. In hoeverre is er plaats voor hen in een samenleving die gericht is op uiterlijke schijn? En zijn sommige levens minder waard dan andere? Luister ook naar het podcastinterview met auteur Marjolein Visser >

5

6

7

8

9

10

11

12

13

<https://podcastluisteren.nl/ep/Kunststof-Marjolein-Visser-schrijver>

9 Helpende en helende houding in coronatijd

Michelle van Dusseldorp

De Nieuw-Zeelandse psychologe Michelle van Dusseldorp, de oprichter van Groundwork, heeft in deze webinar een van haar lessen uit de coach- en therapieopleiding toegespitst op deze coronatijd. Het is een gratis webinar waarin je leert hoe je met een helpende en helende houding jezelf en anderen door deze tijd heen kunt helpen.

www.groundwork.nl/webinars

10 Praten over ziekte en dood in coronatijden

Bureau MORBidee

Een gratis te downloaden boekje die je kunt gebruiken om met elkaar over een aantal essentiële vragen te praten. Zoals: wil je opgenomen worden op een IC als je ernstig ziek blijkt? Een boekje met veel tips, bijvoorbeeld beginzinnen om een gesprek te starten. Het is een voorpublicatie van het boek *Praten over de dood* dat later zal verschijnen.

Ook interessant is de app Oog in Oog van MORBidee. Een app die kwetsbare ouderen en ongeneeslijk zieken eenvoudig leidt door vragen die voor hen op dat moment relevant, en zinvol om te bespreken zijn.

11 Van harte gecondoleerd

Ameline Ansu

Hoe ga je om met het verlies van een ouder als je zelf nog niet zo lang op eigen benen staat? *Van harte gecondoleerd* geeft een beeld van hoe leeftijdgenoten dat doen. Je leest de ervaringen van mensen van wie de vader, moeder of allebei de ouders zijn overleden. Ameline sprak met meer dan twintig van hen over rouwverwerking en zes daarvan, inclusief zichzelf, staan centraal in het boek.

12 (Re)design Death

Een expositie in het Cube design museum met actuele designs rondom voorbereiding op de dood, afscheid, rouw en eeuwig leven. De expositie laat zien hoe designers, vaak na een persoonlijke ervaring, invulling geven aan de behoeften en rituelen die er zijn rondom overlijden.

13 De zin van het leven

Fokke Obbema

De zin van het leven is een boek vol inspirerende antwoorden op vragen die we ons allemaal wel eens stellen, maar zelden expliciet beantwoorden.

Theologie

14 Holy Shit

Moet ik nog iets met het christelijk geloof? Creatief mogelijkmaker Marjon Moed (33) wordt al jarenlang achtervolgd door die vraag. Voor het EO-platform Lazurus.nl maakte ze de serie *Holy Shit*. Een zesdelige online serie waarin ze op zoek gaat naar een antwoord.

15 Waar is God in de crisis?

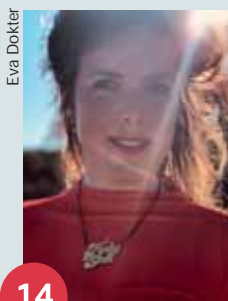
Reinier Sonneveld

Pak een willekeurig zelfhulpboek en lees eruit voor aan Jezus aan het kruis. Of aan iemand op de IC met corona. Alle adviezen zijn belachelijk geworden. Bij een echte crisis heb je niets aan 'positief denken' of een of andere tegeltjeswijsheid. Reinier Sonneveld schreef *Waar is God in de crisis?* toen de lockdown vanwege corona enkele weken gaande was. Op het scherpst van de snede geeft hij door hoe gelovigen vroeger reageerden op de crisissen in hun leven. De antwoorden die ze vonden én niet vonden. Dat doet hij naar aanleiding van de zeven kruiswoorden: de paar zinnen die Jezus sprak toen hij zelf op het dieptepunt van zijn leven was.

16 The Liturgists

Een podcast over allerlei maatschappelijke en theologische vragen, van verschillende kanten bekeken. Regelmatig schuiven Mike en Rob Bell aan. Deze aflevering gaat over de geschiedenis van het witte verhaal.

<https://podcasts.apple.com/nl/podcast/the-liturgists-podcast/id903433534?i=1000464121440>

14

15

16

FOTOLOG

Lianne, deeltijdstudente pabo

MAANDAGAVOND 20.00 UUR. Ik ben mijn lessen aan het voorbereiden voor mijn stage morgen. Op de achtergrond zie je een paarse poster, met daarop "bedankt lieve juf!" Gemaakt door mijn vorige stageklas. Een mooie herinnering.

DINSDAG 09.00 UUR. De kinderen krijgen instructies van mij over de rekenles. Daarna gaan we lekker aan de slag!

DINSDAG 12.15 UUR. Pauze. De kinderen spelen lekker buiten. Voor mij een momentje waarop ik even rustig wat kan klaar zetten voor de les van vanmiddag.

Deeltijd pabo, de ideale vervolgstap

Na haar studie International Development was Lianne Timmermans-Otten (31) op zoek naar een baan waar ze praktisch aan de slag kon. "Ik wilde geen kantoorbaan. De hele dag achter een computer zitten en beleid schrijven of onderzoek doen, dat zag ik helemaal niet zitten. Het werken met kinderen trok mij al langere tijd aan. Dus toen ik ontdekte dat Hogeschool Viaa een tweejarige deeltijd pabo had, was dat de ideale vervolgstap voor mij."

Direct in praktijk brengen

Lianne zit inmiddels in het tweede jaar van de deeltijd pabo en loopt stage bij groep 6 op basisschool "De Zaaier" in Hattem. Ze vertelt: "De opleiding is heel praktisch en inhoudelijk. Wat ik leer tijdens mijn

studie kan ik direct in praktijk brengen. Het sluit zo goed aan! Het is voor mij een soort spoedcursus in lesgeven. We kregen bijvoorbeeld les over groepsvorming en de 'forming-norming-storming'-fases. Ik had dit al wel gesignaleerd in de groep waaraan ik les gaf, maar kende deze termen nog niet. Wat ik zag, kreeg ineens inhoud. En de praktische tips over hoe je in een grote klas ruimte kunt geven aan het leerniveau van elk kind afzonderlijk, heeft mij enorm geholpen. Naast de lessen ben ik onderdeel van een PPO-groepje (persoonlijke professionele ontwikkeling). We bespreken met elkaar waar we in onze studie en stage tegenaan lopen en wat goed gaat. Vaak vinden we herkenning in elkaars situaties, vragen en onzekerheden."

Even geen snottebellen en luiers

Het combineren van gezinsleven, studie en stage is soms wel een uitdaging bij deze deeltijdopleiding. Lianne: "Toen ik met de studie begon dacht ik drie dagen per week met school bezig te zijn: een dag les, een dag studeren en een dag stage. Maar ik ben vaak 's avonds nog aan de studie of mijn stage aan het voorbereiden. Best pittig soms, ook omdat ik een gezin heb met twee jonge kinderen. En ik wil deze opleiding graag in twee jaar afronden, dus de sociale contacten staan even op een laag pitje. Daartegenover staat dat ik geweldig veel leer, ontdek en geniet van deze studie. De donderdagen zijn onze lesdagen, een echt uitje voor iedereen. Even geen snottebellen en luiers, maar een dag om bij te kletsen en ervaringen te delen met studiegenoten en natuurlijk de lessen te volgen.

Leren met elkaar omgaan

Mijn passie is dat kinderen leren nadenken over hoe ze goed met elkaar en met de wereld om kunnen gaan. Dat ze nieuwsgierig zijn naar de ander, de natuur en zich verwonderen over wat ze tegenkomen. En dat ze vragen blijven stellen en zelf leren na te denken en een mening te vormen. Onlangs gaf ik een aantal lessen over het thema vrijheid.

DINSDAG 13.00 UUR. De afgelopen weken heb ik een aantal lessen gegeven over de Tweede Wereldoorlog. Als afsluiting bezoeken we een monument en voeren daarna een filosofisch gesprek over vrijheid.

DONDERDAG 9.00 UUR. Een online lesdag vandaag. Ik kijk er naar uit om mijn medestudenten te ontmoeten!

We gingen hier ook over filosoferen. De kinderen dachten, aan de hand van foto's en plaatjes, na over wat vrijheid voor hen betekent. Het is genieten dat kinderen dit zelf onder woorden brengen.

Klassenmanagement

Voordat ik aan deze studie begon dacht ik dat het managen van een basisschoolklas niet zo ingewikkeld kon zijn. Maar al snel ontdekte ik dat het begeleiden en instrueren van zoveel verschillende kinderen met verschillende niveaus echt vakmanschap vereist. Ik leer hier veel in. En ja, het managen van een klas is ontzettend leuk en hard werken tegelijk!" ●

WOENSDAG 7.30 UUR. Vandaag is het mijn studiedag. Maar eerst samen ontbijten voor ik achter mijn computer kruip.

DONDERDAG 22.00 UUR. Mijn lesdag zit erop! Met een theetje en m'n voetjes omhoog even relaxen en terugkijken op een intensieve en inspirerende dag.

Hogeschool Viaa-docent Petra Eikelboom maakt eigen podcast

Ze mag zelf graag naar podcasts luisteren, ze is betrokken bij de werkgroep ICT én ze is getrouwd met een man die bij NPO Radio 1 werkt en de maker is van een eigen podcast getiteld Rivierverhalen. Tel alles bij elkaar op en een eigen podcast is geboren. Petra Eikelboom, docent bij Social Work, maakt haar derde aflevering van de zogenaamde Participodcast.

// Ik mag graag naar een podcast luisteren. Dan wandel ik langs de IJssel, of ik lig lui op de bank en dan luister ik naar verhalen van mensen. Het is een leuke manier van het verkrijgen van informatie. Vanuit mijn master Learning and Innovation, die ik in 2017 heb afgerond, denk ik na over hoe je ICT kunt inzetten in het onderwijs. Ik denk dat je door middel van een online quiz, een video of bijvoorbeeld een podcast, het onderwijs aantrekkelijker kunt maken."

Waar gaat Participodcast over?

"Het zijn praktijkverhalen over de uitdagingen die mensen kunnen ervaren om volwaardig te kunnen participeren in de samenleving. Zoals in de aflevering 'Nieuwe Nederlanders'. Hierin komt Mahfuz aan het woord die de Nederlandse taal wil leren en moeite heeft om een werkplek te vinden. In de podcast hoor je zijn levensverhaal, zijn dromen en verlangens. Maar ook de vrijwilligers en professionals die om hem heen staan, zijn aan het woord."

Hoe komt deze podcast in je lessen terug?

"Bijvoorbeeld bij een college die gaat over integratie van nieuwkomers. Dan is zo'n aflevering een leuke, aanvullende manier om verhalen van cliënten en hulpverleners te horen. Het idee is dat studenten de podcast voorafgaand aan het college luisteren en dat we er met elkaar een gesprek over voeren. Tot nu toe zijn mijn studenten enthousiast. Het is iets nieuws en een beetje hip."

Naast dat je docent bent, ben je voor het maken van zo'n podcast ook ineens journalist en technicus. Hoe doe je dat?

"Eigenlijk ben ik het gewoon gaan doen. Natuurlijk met de hulp van Wim, mijn man. Ik leen van hem een goede microfoon en met hem zit ik in het weekend te fröbelen om zo'n podcast in elkaar te zetten. Voor de interviews gebruik ik geen ingewikkelde technieken, maar probeer ik me in te leven in wat voor de student interessant kan zijn om te weten. Het is erg leuk om te doen."

Zou je willen dat andere docenten ook podcasts gaan maken?

"Ik zou het zeker leuk vinden om met verschillende academies podcasts te kunnen maken om ons als Hogeschool Viaa te positioneren. Dus ja, ik hoop dat meer collega's enthousiast worden. Ik vraag voor komend jaar de innovatievoucher aan om op deze manier ook andere podcasts binnen de school te kunnen ontwikkelen. Uiteindelijk hebben we de opdracht om onderwijs meer 'blended' aan te bieden. Rondom alle coronamaatregelen is het helemaal interessant."

Waar gaat je derde aflevering over?

"Jobcoaching. Wat als werk voor jou niet vanzelfsprekend is en waarbij je begeleiding nodig hebt. Ik heb al verschillende interviews afgenomen. Je kunt deze – en natuurlijk de andere afleveringen – vinden op Spotify." ●

Alles over onze onderwijsvisie

Richting geven aan de Viaa-opleidingen én de opleidingen ruimte bieden om er in eigen domein, taal en traditie een uitwerking aan te geven. Dat is het document 'Betekenisvol ontmoeten' dat de visie op onderwijs van Hogeschool Viaa verwoordt. Kwaliteitscontroller Roelien Ebbers vertelt er meer over.

De onderwijsvisie is gereed, hadden we als hogeschool nog geen visie op papier?

"Niet een hogeschoolbrede visie, wel zijn er documenten op academieniveau. Toch is het belangrijk om een hogeschoolbrede visie te realiseren. Hogeschool Viaa is meer dan een gebouw waar een paar opleidingen zijn gehuisvest. We hebben opleidingen met 'werken met mensen' als verbindende factor. Het is belangrijk om samen na te denken waartoe we doen wat we doen, en elkaar daarin te versterken."

Met vier mensen werd er een werkgroep gerealiseerd. Was het een lastige klus?

"In eerste instantie vond ik van wel. We waren een half jaar bezig toen het proces dreigde te stranden. We kwamen niet goed verder dan een formele opsomming van wat we aan het doen waren: studenten opleiden, met een christelijke visie, enz. Het bleef te veel aan de buitenkant, te nietszeggend. We waren er niet tevreden over. In die periode sprak ik met een lid van de raad van toezicht en hij rijkte mij de notitie 'betekenisvol ontmoeten' aan. Dat was het puzzelstukje dat we misten. Hiermee kwamen we tot de kern."

Wat houdt 'betekenisvol ontmoeten' in?

"Het is de combinatie van mensen, verbinding, inhoud en interactie. Uiteindelijk is het uitgangspunt dat onderwijs een relationele aangelegenheid is die draait om inhouden. Je kunt ook leren uit een boek of door middel van een instructievideo, maar ik geloof dat we een diepere laag raken als er directe interactie is met mensen. Dan wordt het onderwijs waardevol."

Was het document op dat moment klaar?

"Bijna. We hebben feedback gevraagd aan onderwijskundigen uit de opleidingen. Ook hebben we gesprekken gevoerd met alle medewerkers. Naar aanleiding van hun reacties hebben we nog een paar belangrijke details veranderd. Zo vroeg iemand vanuit de opleiding Theologie terecht om iets toe te voegen aan wat we schreven over

medewerkers die de christelijke identiteit van de school 'dragen'. Namelijk dat het geloof niet altijd een vanzelfsprekendheid is bij onze medewerkers. In sommige fases van je leven kan het geloof een worsteling zijn. Deze en andere opmerkingen, hebben we verwerkt."

Even concreet, wat moeten studenten met zo'n visie?

"We hopen vooral dat studenten ervaren dat het bij ons zo is, zoals we zeggen dat we willen dat het is. Dus ze 'moeten' niets. We hopen dat studenten ervaren dat ze worden gezien en worden gekend, wanneer ze bij ons studeren. Dat ze hun eigenheid en talenten verder mogen ontwikkelen. Kortom, dat je Hogeschool Viaa niet kunt verlaten zonder dat je betekenisvolle ontmoetingen hebt gehad met docenten en medestudenten. Mogelijk nemen studenten datgene ook weer mee in hun eigen beroepspraktijk."

"Het is de combinatie van mensen, verbinding, inhoud en interactie"

En de docenten?

"Ook zij 'moeten' niet direct iets, maar ik kan me voorstellen dat als je de visie leest, dat je dan denkt: wat heb ik toch een fantastisch mooi vak. Ik mag werken met jonge mensen, hen begeleiden en echt ontmoeten en in verbinding zijn met hen en met allerlei boeiende inhouden. Als docent is het goed om af en toe terug te gaan naar de kern: waarom ben ik aan het doen wat ik doe? Daarnaast daagt de visie mogelijk uit om nog meer na te denken over wat onze christelijke levensovertuiging betekent voor de manier waarop de curricula ingevuld worden. Rekening houdend met studenten die vanuit een andere overtuiging hun beroep ingaan en willen bijdragen aan onze samenleving."

Hoeveel jaar gaat deze visie mee?

"Het ideaal is dat een visie te allen tijde onderwerp van gesprek is, maar praktisch kun je het niet jaarlijks bijstellen. Ik denk dat we er over een jaar of vier opnieuw naar moeten kijken. Het is niet dé visie voor het verdere leven van Hogeschool Viaa. We hopen in elk geval dat het een levend document kan zijn." ●

Roelien Ebbers – Van Aalst, werkt sinds twaalf jaar bij Hogeschool Viaa en sinds de laatste jaren als kwaliteitscontroller. Dit betekent dat ze zich bezighoudt met het bevorderen van de kwaliteit van het onderwijs. Daarnaast is ze docent bij de opleiding Social Work. Naast Roelien zitten Peter Bareman, Bart Cusveller en Jacob Schaap in de werkgroep. Op onze website viaa.nl vind je onder 'regelingen en stukken' de gehele visie.

Op de achterzijde van dit magazine vind je een visuele weergave van de onderwijsvisie. Knip 'm uit en hang de poster op.

Betekenisvol

Studeren en werken op Hogeschool Viaa

Ontmoeten

